

Väljaandja:	Hanila Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	05.09.2017
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	25.03.2018
Avaldamismärge:	RT IV, 02.09.2017, 4

Isikliku abistaja teenuse osutamise kord

Vastu võetud 29.08.2017 nr 57

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1, § 22 lõike 1 punkti 5 ning sotsiaalhoolekande seaduse § 14 lõike 1 ja § 27 lõike 1 alusel.

§ 1. Mõisted

Käesolevas korras kasutatud mõisted:

- 1) isikliku abistaja teenus – täisealise puudega inimese abistamine nendes igapäevaelu tegevustes, milles inimene vajab tulenevalt oma puudest füüsilist kõrvalabi;
- 2) isiklik abistaja – palgaline töötaja, kes abistab teenuse saajat füüsiliselt igapäevastes tegevustes, millega viimane oma erivajaduse tõttu iseseisvalt toime ei tule;
- 3) teenuse taotleja – isik, kes soovib saada isikliku abistaja teenust;
- 4) teenuse saaja – isik, kes saab isikliku abistaja teenust;
- 5) teenuse osutaja – võib olla eraisik, füüsilisest isikust ettevõtja, juriidiline isik ja kohaliku omavalitsuse üksus.

§ 2. Teenuse sihtgrupp, eesmärk, sisu ja kirjeldus

(1) Teenus määratakse raske ja sügava liikumis-, nägemis- või kuulmispuudega täisealistele isikutele, kes oma puude tõttu vajavad iseseisvaks toimetulekuks ning osalemiseks ühiskonnas füüsilist kõrvalabi.

(2) Teenuse eesmärk on puudega inimese abistamine igapäevastes tegevustes, mida ta ei ole võimeline ilma kõrvalise abita sooritama, toetades seeläbi tema toimetulekut ja osalemist kõigis eluvaldkondades ning pereliikmete hoolduskoormuse vähendamine.

(3) Teenuse saajat abistatakse tema igapäevaelu tegevustes:

- 1) saatmine ühest sihtkohast teise, sh transpordivahendis;
- 2) abistamine transpordivahendisse sisenemisel ja sealt väljumisel ning transporditeenuse tarbimise raames;
- 3) abistamine liikumisvahendiga liikumisel;
- 4) abistamine kirjutamisel, lugemisel ja suhtlemisel;
- 5) abistamine söömisel, riietumisel, hügieenitoimingutes jt tegevustes, millega inimene erivajaduse tõttu hakkama ei saa;
- 6) muud toetavad tegevused.

(4) Teenus ei hõlma füüsilise abistamisega mitteseotud tegevusi (nt meditsiini-, tervishoiu-, tõlke-, nõustamis- ja juriidiliste teenuste, remondi- ning ehitusteenuste jmt osutamine).

(5) Teenuse sisu, osutamise sagedus ja kestus määratakse lähtuvalt iga teenuse saaja vajadustest ning fikseeritakse lepingus koostöös teenuse saaja või seaduslik esindaja, isikliku abistaja ja kohaliku omavalitsuse üksuse sotsiaalvaldkonna ametnikuga. Teenuse osutamise koht lepitakse kokku lepingu osapoolte vahel.

§ 3. Teenuse taotlemise protsess, teenuse osutamise koht ja maht

(1) Teenuse taotlemine ja määramine kohaliku omavalitsuse üksuse finantseerimisel toimub järgmiselt:

- 1) teenuse saamiseks esitab teenuse taotleja või tema seaduslik esindaja kohaliku omavalitsuse üksusele taotluse;
- 2) vajadusel võib vallavalitsus nõuda täiendavaid dokumente;
- 3) teenuse määramise algatab sotsiaalvaldkonna ametnik, kes hindab taotletava teenuse vajadust hindamisinstrumendi abil (lisa 1);
- 4) sotsiaalvaldkonna ametnik esitab teenuse taotluse koos hindamise tulemuste, täiendavate dokumentidega ja omapoolse ettepanekuga vallavalitsusele;
- 5) vallavalitsus otsustab teenuse määramise ja selle osutamise tingimused oma haldusaktiga 30 tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisel;

6) sotsiaalvaldkonna ametnik teavitab teenuse taotlejat arusaadaval viisil teenuse määramise või keeldumise kohta 5 tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast.

7) kui teenuse taotlejal on õigusteenust saada, soovitab või aitab sotsiaalvaldkonna ametnik leida sobivaid teenusepakkujaid. Kui hindamise käigusteenuse taotleja teenuse vajadust ei tuvastata, soovitab sotsiaalvaldkonna ametnik tal toimetuleku ja/või hoolduse tagamiseks ja/või kõrvalabi katteks teisi meetmeid. Kui teenuse taotleja sellega ei nõustu, on tal õigus esitada haldusmenetluse seaduses sätestatud korras vaie;

8) teenuse taotleja või tema seaduslik esindaja lepib vallavalituse ja teenuse osutajaga kokku teenuse osutamise algusaja, koha, mahu ja isikliku abistaja töökohustused;

9) kui teenuse taotleja on võimeline öeldut või loetut mõistma, teavitatakse teda teenuse osutamise alustamisel suuliselt või kirjalikult tema õigustest ja piirangutest teenuse saamise ajal, sh kaebuste esitamise võimalustest ning korrast. Kui teenuse taotleja ei ole võimeline öeldut või loetut mõistma, teavitatakse teenuse taotleja õigustest ja piirangutest, sh kaebuste esitamise võimalustest ning korrast, tema seaduslikku esindajat;

10) teenuse taotlejal on õigus kohtuda enne teenuse saamist isikliku abistajaga omavahelise sobivuse hindamise eesmärgil.

(2) Kui teenuse saaja või tema lähedased finantseerivad teenust kogu ulatuses ise, võib teenuse osutaja poole pöörduda ka otse ilma vallavalitsust kaasamata.

(3) Teenuse osutamise koht sõltub teenuse saaja vajadustest. Teenust osutatakse näiteks teenuse saaja kodus, töökohal või asjaajamisel väljaspool teenuse saaja kodu (nt poes käimine). Teenuse pakkumise koht sõltub teenuse saaja vajadustest ja fikseeritakse lepingus.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus selgitab välja teenuse saaja abivajaduse ja sellele vastava abi. Kõrvalabi vajaduse määra hinnatakse ja täpsustatakse iga teenuse saaja puhul eraldi (SHS § 15).

(5) Teenuse osutamise perioodil kõrvalabi vajaduse määra muutumisel teenuse saaja tervises seisundi või elukeskkonna tõttu tuleb läbi viia korduv hindamine (SHS § 28 lg 1).

§ 4. Teenuse finantseerimine

(1) Teenuse saajale on osutatav teenus tasuline, osalise tasu eest või tasuta.

(2) Sotsiaalhoolekande seaduse § 16 lg 1 alusel võib sotsiaalteenuste osutamise eest tasu võtta. Võetav tasu oleneb teenuse mahust, maksumusest ja teenuse saaja ning tema perekonna majanduslikust olukorrast.

(3) Vajadusel kohaliku omavalitsuse üksus kehtestab enda osutatava sotsiaalteenuse eest võetava tasu tingimused ja suuruse. Tasu võtmise otsustab teenuse eest tasuv või teenuse pakkuja.

§ 5. Teenuse lepingu sõlmimine ja lõpetamine

(1) Teenuse osutamise aluseks on osapoolte vaheline leping, milles märgitakse teenuse osutamise periood, maht, tegevuste loetelu, teenuse osutamise koht ning teenuse eest tasumise kord.

(2) Leping lõpetatakse teenuse vajaduse lõppemisel, teenuse saaja või tema seadusliku esindaja avalduse alusel, isikliku abistaja ettepanekul.

§ 6. Teenuse osutaja

Teenuse osutaja võib olla füüsilisest isikust ettevõtja, juriidiline isik ja vallavalitsus või valla hallatav asutus.

§ 7. Isiklik abistaja

(1) Isiklik abistaja on palgaline töötaja, kes abistab teenuse saajat füüsiliselt igapäevastes tegevustes, millega viimane oma erivajaduse tõttu iseseisvalt toime ei tule.

(2) Isikliku abistaja tööülesanded ja tööaeg sätestatakse osapoolte vahelises lepingus, mille sõlmivad teenuse saaja, isiklik abistaja ja vallavalitsus. Juhul, kui teenust osutab juriidiline isik, sõlmitakse leping teenuse osutaja ja vallavalitsuse vahel.

(3) Teenuse saajal on õigus valida endale ise sobiv isiklik abistaja. Soovi esitamise korral abistab vallavalitsus teenuse saajat isikliku abistaja leidmisel. Teenuse saajal on õigus omavahelise sobivuse hindamiseks isikliku abistajaga kohtuda.

(4) Isiklik abistaja lähtub oma töös konkreetse teenuse saaja erivajadustest ja tema antavatest tööjuhustest. Seega peab teenuse saaja olema võimeline selgelt ja arusaadavalt oma vajadustest lähtuvalt korraldama oma asjaajamist ning juhendama isikliku abistaja tööd. Sellest tulenevalt ei ole isikliku abistaja teenus suunatud alaealisele või piiratud teovõimega täisealisele isikule.

(5) Isikliku abistaja konkreetset tööülesandet ja tööaeg sätestatakse isikliku abistaja ja teenuse saaja vahelises töö- või võlaõiguslikus lepingus. Teenuse saaja vastutab isikliku abistaja juhendamise eest. Teenuse osutamisel lähtub isiklik abistaja haldusaktist või halduslepingust ja teenuse saaja juhustest.

(6) Teenust ei tohi osutada:

- 1) isik, kelle karistatus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara;
- 2) teenuse saaja esimese või teise astme üleneja või alaneja sugulane;
- 3) isiku, kes elab alaliselt või püsivalt samas eluruumis teenuse saajaga.

(7) Isiklik abistaja peab olema:

- 1) täisealine isik;
- 2) vastuvõetav ja sobiv isik teenuse saajale;
- 3) läbinud isikliku abistaja koolituse või omab valmisolekut eelpool nimetatud koolituse läbimiseks.

§ 8. Teenuse aruandlus

(1) Isiklik abistaja esitab sotsiaalvaldkonna ametnikule igakuiselt töötundide arvestuse ja sisulise aruande vastavalt sõlmitud halduslepingule.

(2) Isiklik abistaja esitab üks kord kvartalis sotsiaalvaldkonna ametnikule kirjaliku ülevaate teenuse saaja toimetulekust ning saavutatud eesmärgi täitmisest.

§ 9. Teenuse saaja tagasiside ja järelevalve

Lähtutakse kohaliku omavalitsuse üksuse a/või teenuse osutaja välja töötatud teenuse osutamise korrast, arvestades eelkõige:

- 1) klienditeeninduse standardit;
- 2) tagasisidesüsteemi;
- 3) kaebuste lahendamise protseduuri.

§ 10. Teenuse väljundid

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse ja/või teenuse osutaja välja töötatud teenuse osutamise kord ning analüüs, mis koostatakse teenuse saajalt saadud tagasiside (lisa 2) põhjal.

(2) Teenuse kasutamise tulemusena säilib või suureneb teenuse saaja võimalikult iseseisev toimetulek ja talle tagatakse võimalus aktiivselt ühiskonnaelus osaleda. Tulemuslikkust hindavad teenuse saaja, teenuse osutaja ja sotsiaaltoetaja.

§ 11. Kaebuste käsitlemine, menetlemine ja järelevalve

(1) Lähtutakse käesolevast teenuse osutamise korrast.

(2) Teenuse saajat ja olemasolu korral tema seaduslikku esindajat teavitatakse enne teenuse osutamist kaebuste esitamise võimalustest ja protseduurist.

(3) Teenuse osutamise järelevalvet teostab teenuse osutaja ja vallavalitsus.

(4) Teenuse osutamisega seotud kaebuste ilmnemisel informeerivad teenuse saaja või isiklik abistaja koheselt teenuse osutajat.

(5) Teenuse osutaja kontrollib pretensioonide õigustatust, kuulab ära kõik osapooled, kogub täiendavaid andmeid ja kaasab vajadusel vastava teenuse ala asjatundjaid.

(6) Kui teenuse saajal on pretensioone teenuse osutaja vastu, siis kontrollib vallavalitsus kaebuste õigustatust ja teeb vajadusel teenuse osutajale ettekirjutuse puuduste kõrvaldamiseks.

(7) Kõik vaidlused, mis tulenevad isikliku abistaja teenuse lepingu täitmisest, samuti küsimused, mis on lepingus reguleerimata, lahendatakse lepingu poolte vahelisel kokkuleppel. Kui kokkulepet ei saavutata, lahendatakse vaidlus vastavalt kehtivale seadusandlusele kohtus.

(8) Riiklikku järelevalvet käesolevas õigusaktis sätestatud nõuete täitmise üle teostab alates 01.01.2018.a Sotsiaalkindlustusamet.

§ 12. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Mardo Leiumaa
Volikogu esimees

[Lisa 1](#) Hindamisinstrument

[Lisa 2](#) Tagasiside teenusele